

Gdańsk, 01.12.2015 r.

Informacja o sytuacji w rolnictwie na koniec listopada 2015 r.
Dane meteo listopad 2015

Średnie temperatury na wysokości 2 metrów		
I dekada	7,4	°C
II dekada	8,2	°C
III dekada	2	°C
Średnia miesięczna	5,9	°C na wys. 2 metrów

Opady m-c	listopad	2015
I dekada	33,6	mm
II dekada	46,8	mm
III dekada	11,6	mm
Suma opadów	92	mm

Najwyższa temperatura	8.11.2015	13,6 °C
------------------------------	------------------	----------------

Najniższe temperatura	25.11.2015	-2,9 °C
------------------------------	-------------------	----------------

I Produkcja roślinna
Zboża, rzepak, kukurydza

Do 20 listopada średnia dobową temperaturą utrzymywała się powyżej 5°C. Taka temperatura sprzyjała wegetacji ozimin posianych w optymalnym terminie. Zboża ozime posiane na początku października (siew opóźniony) przy umiarkowanych temperaturach listopada, dopiero zaczęły się krzewić. Na koniec listopada rośliny jęczmienia i żyta ozimego wytworzyły po 2-3 rozkrzewienia, natomiast pszenżyto tylko 2. Aby liczyć na dobre plony i nabycie odporności na mrozy, zboża ozime powinny wytworzyć co najmniej 3 rozkrzewienia jeszcze jesienią. Warunki pogodowe w listopadzie pozwoliły dokonać spóźnionych zasiewów pszenicy ozimej na polach, po zbieranej na ziarno kukurydzy i dobrze plonujących burakach cukrowych. Stan plantacji ozimin sianych w optymalnych terminach jest oceniany przeważnie jako dobry, a w powiecie tczewskim jako bardzo dobry. Częste deszcze między 7-20 listopada i umiarkowane temperatury przyczyniły się do porażenia mączniakiem prawdziwym jęczmienia i pszenicy ozimej w niemal wszystkich powiatach województwa pomorskiego. Objawy chorobowe nie są tak widoczne jak w zeszłym roku o tej porze. Dopiero w kilkukrotnym powiększeniu widoczne są liczne kolonie mączniaka i septoriozy liści, szczególnie na starszych liściach. Wielu rolników zdecydowało się na wykonanie zabiegu fungicydowego ograniczającego porażenie mączniakiem. Równie konieczne stało się zwalczanie chwastów w tym miotły zbożowej.

Stan plantacji rzepaku ozimego jest zróżnicowany. Jest wiele plantacji, na których rośliny powschodziły nierównomiernie. Widoczne są pasy, na których rośliny są wyraźnie mniejsze. W porównaniu do listopada w 2014 r. rośliny rzepaku są niższe, wytworzyły na koniec miesiąca 6-9 liści zależnie od terminu siewu. Stan zdrowotny jest oceniany dobrze. We wszystkich powiatach, zaobserwowano objawy porażenia chorobami (mączniak rzekomy, sucha zgnilizna kapustnych, szara pleśń), ale progi ekonomicznej szkodliwości zostały przekroczone tylko sporadycznie. W powiecie malborskim próg ekonomicznej szkodliwości został przekroczony w przypadku suchej zgnilizny kapustnych, a w powiecie puckim przekroczenie dotyczyło mączniaka rzekomego. We wszystkich

powiatach zaobserwowano objawy żerowania szkodników (śmietki kapuścianej, pchełki rzepakowej, tantnisia krzyżowiaczka, ślimaków i miniarki). Przekroczenie progu ekonomicznej szkodliwości zaobserwowano w przypadku ślimaków w powiatach gdańskim i malborskim, oraz miniarki kapuścianej w powiecie puckim.

W listopadzie trwały zbiory kukurydzy na ziarno, której w naszym województwie zasiano na 4 423 hektarów. Średnie plony dla województwa wyniosły 5,82 t/ha i były niższe o 1 t/ha od zeszłorocznych.

Trwały zbiory buraków cukrowych, których zasiano w woj. pomorskim 10 313 hektarów. Średnie plony wyniosły 52,27 t/ha i były niższe od zeszłorocznych o 6 t/ha.

Ceny skupu płodów rolnych.

Gatunek	Pszenica konsumpcyjna	Pszenica paszowa	Pszenżyto	Jęczmień	Owies	Żyto	Rzepak	Kukurydza na ziarno
Cena w zł/t	640-680	600-680	580-590	570-590	500-520	530-550	1580-1600	720

Opóźnione terminy siewu i umiarkowane temperatury w listopadzie spowodowały, że większość plantacji zarówno zbóż i rzepaków ozimych jest we wcześniejszych fazach rozwojowych w porównaniu do zeszłego roku. Jednak na zdecydowanej większości plantacji rośliny wytworzyły bezpieczną dla przezimowania ilość liści i rozkrzewień. Dlatego stan większości plantacji ozimych jest oceniany jako dobry.

II Produkcja zwierzęca

Rynek mleka i żywca wołowego

Sytuacja w gospodarstwach zajmujących się produkcją mleka nadal jest ciężka, ale pojawiają się pierwsze oznaki poprawy. **Według Głównego Urzędu Statystycznego średnia cena skupu mleka w Polsce w październiku 2015 roku wyniosła 112,03 zł/1 hl i była niższa o 9,9% niż w październiku 2014 r. i o 3% wyższa od ceny wypłaconej we wrześniu 2015 r.**

W woj. pomorskim średnia cena skupu mleka w październiku 2015 roku wyniosła 108,43 zł/1 hl i była wyższa o 4,1% od średniej ceny płaconej we wrześniu (104,16 zł/1 hl). To już kolejny miesiąc, w którym cena zwyżkowała. Jednak nadal część gospodarstw produkuje mleko na granicy opłacalności. W dalszym ciągu utrzymuje się zróżnicowanie zależne od mleczarni i od wielkości dostaw. Ceny kształtują się na poziomie 0,70 zł/l do 1,3 zł/l. Aby poprawić bilans paszowy i choć w niewielkim stopniu złagodzić skutki suszy rolnicy kupują produkty uboczne przemysłu rolno-spożywczego.

Pojawiła się dobra informacja dotycząca producentów mleka. 10 listopada 2015 r. do konsultacji społecznych trafił projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadań związanych z ustanowieniem tymczasowej nadzwyczajnej pomocy KE dla rolników w sektorach hodowlanych. Dla Polski Unia przewidziała pomoc w kwocie 28.946.973 euro. Wsparciem mają być objęci aktywni producenci mleka o średniej i małej skali produkcji (od min. 3 szt. do około 50 szt. krów), którzy:

- w dniu 31 marca 2015 r. posiadali kwotę indywidualną dla dostaw lub sprzedaży bezpośredniej (lub suma tych kwot) nie niższą niż 15 000 kg i nie wyższą niż 250 000 kg mleka,
- w dniu złożenia wniosku o udzielenie pomocy posiadają co najmniej 3 krowy typu użytkowego: mleczny lub kombinowany, w wieku przekraczającym 24 miesiące, zgłoszone do IRZ.

Pomoc może być udzielona producentowi mleka który nie posiadał na dzień 31 marca 2015 r. kwoty, ale objął w posiadanie gospodarstwo spełniające powyższe warunki.

Wsparcie będzie przyznane do każdego kilograma mleka lub przetworów mlecznych, wprowadzonych do obrotu przez producenta w roku kwotowym 2014/2015, nie przekraczając wysokości posiadanej 31 marca 2015 r. indywidualnej kwoty mlecznej. Pomocą objętych byłoby ok. 93,7 tys. producentów mleka, tj. 67% wszystkich producentów mleka, którzy w roku kwotowym 2014/2015 wprowadzali mleko lub przetwory mleczne do obrotu.

Według szacunków ARR wysokość wsparcia może wynieść około 2 groszy do kilograma mleka wyprodukowanego w roku kwotowym 2014/2015.

Wsparcie udzielane będzie na wniosek producenta mleka w terminie ustalonym przez ministra właściwego do spraw rynków rolnych i ogłoszonym na stronie internetowej ARR na 7 dni przed dniem rozpoczęcia terminu składania wniosków.

W hodowli bydła mięsnego sytuacja cenowa nie zmieniła się. Ceny kształtują się na poziomie: za MBO w granicach od 6,00 zł do 7,60 zł/kg netto, na eksport 8,00 - 9,00 zł netto za 1 kg. Cielęta w obrocie pomiędzy gospodarstwami osiągają cenę od 700 zł do 1200 zł za 1 szt. Cena jałówek ras mięsnych do dalszego chowu kształtuje się na poziomie od 11,00 do 13 zł/kg.

Rynek żywca wieprzowego

W miesiącu listopadzie miały miejsce drastyczne spadki cen nawet do 2,80 zł/kg, przy wahaniami od 2,80 – 3,32 zł. Podaż krajowych tuczników jest znacznie niższa niż w roku ubiegłym, ubojnie masowo ściągają żywca z krajów nadbałtyckich.

Sytuacji w trzodzie nie poprawiają stosunkowo niskie ceny zbóż paszowych, ponieważ koncentraty i soja którymi uzupełnia się białko w paszach znacznie podnoszą koszty żywienia. Rolnicy z uwagą słuchają szkoleń z zakresu żywienia zwierząt monogastrycznych rodzimymi roślinami strączkowymi widząc w tym możliwość obniżenia kosztów żywienia, oraz zagospodarowania plonu. Wielu rolników ze względu na spełnienie wymogów zazielenienia uprawia rośliny strączkowe. Coraz większym zainteresowaniem ze względu na niższe ceny cieszy się żyto.

Wielu rolników jednak głośno mówi o dalszym ograniczeniu hodowli trzody chlewnej albo wręcz jej zaprzestaniu. Niektórzy rozważają możliwość wstawienia w to miejsce bydła opasowego. Obecnie według danych ARiMR w województwie pomorskim jest 1,4 tys. stad świń, utrzymują one nieco ponad 760 tys. sztuk, średnio w stadzie 53,7 sztuk.

Niewielu rolników złożyło wnioski z programu modernizacji gospodarstw rolnych o dofinansowanie inwestycji w budynki inwentarskie bo łącznie niespełna 2,5 tys. osób z czego tylko 12% stanowią wnioski na rozwój produkcji prosiąt.

Ceny osiągane za tuczniki odbiły się na popycie i cenie materiału hodowlanego. Wielu naprawdę dobrych hodowców chce odchodzić od produkcji materiału hodowlanego, a nawet w ogóle trzody chlewnej nie widząc możliwości utrzymania rodzin z tej gałęzi produkcji.

Średnie ceny netto zakupu świń rzeźnych za wagę żywą za okres: 16.11-22.11.2015

Daty podane w tabeli oznaczają końcowy dzień analizowanego tygodnia (poniedziałek - niedziela).

CENA [zł/kg]		
MAKROREGIONY	2015-11-22	2015-11-15
POLSKA	3,82	3,95
REGION PÓLNOCNY	3,88	4,03
REGION ŚRODKOWO-WSCHODNI	3,91	4,03
REGION POŁUDNIOWO-WSCHODNI	3,75	3,93
REGION ZACHODNI	3,73	3,84

Dane z MRiRW - ZSRIR

Ceny żywca (netto) w woj. pomorskim 26.11.2015 r.

Lp.	Powiat	Cena w zł/kg żywca (bez vat)		
		wieprzowego	wołowego	drobiu
1	Człuchów	3,00	6,50-7,50	-
2	Słupsk	-	-	3,20
3	Gdańsk	2,90	7,50	-
4	Tczew	3,10	4,50-6,50	-
5	Starogard Gdański	3,10	6,10-7,00	-
6	Kościerzyna	3,00-3,10	6,60-7,70	-
7	Chojnice	3,00	5,50-7,50	-
8	Kartuzy	2,90	7,50	3,20
9	Wejherowo	3,15	6,80	-
10	Puck	3,10	-	-
11	Kwidzyn	3,20	5,50-7,00	-
12	Nowy Dwór Gdański	3,00	6,40-7,60	-
13	Sztum	3,32	6,00-6,80	-

III. Inne spostrzeżenia, problemy

- ✓ Od 16 października do 30 listopada 2015 r. ARiMR wypłacała zaliczki w wysokości 50%, na poczet **jednolitej płatności obszarowej, płatności dodatkowej, płatności do roślin wysokobiałkowych oraz płatności do owoców miękkich.**
- ✓ **Od 1 grudnia do 30 grudnia br.** ARiMR będzie przyjmowała wnioski o przyznanie pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi i ich rozwój”, finansowane z budżetu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
- ✓ Zakończono nabór wniosków z działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”. Podobnie, jak w przypadku wcześniejszego naboru wniosków na działanie „Młody rolnik”, nabór ten cieszył się wyjątkowo małym zainteresowaniem, w porównaniu z poprzednimi naborami w ramach PROW 2007-2013. Duże zainteresowanie wzbudzają zasady wspierania gospodarstw niskotowarowych.
- ✓ Odbyły się powiatowe eliminacje Olimpiady Młodych Producentów Rolnych i BHP w rolnictwie. Konkursy te cieszą się dużym zainteresowaniem wśród młodzieży wiejskiej i praktykujących rolników. 3 grudnia odbędzie się finał wojewódzki olimpiady Młodych Producentów Rolnych.
- ✓ Wstrzymano sprzedaż ziemi przez ANR OT w Gdańsku.